

POHJOISMAINEN SÄHKÖMARKKINA

26.11.2018 Toni Sjöblom, Gasum Portfolio Services Oy

KUIVAN SÄÄTYYPIN PÄÄTTYMINEN JA HEIKOT POLTTOAINEET PAINAVAT MARKKINAA

Ennuste viikolle 48:	
ENOFUTBLQ1-19	Laskeva (< 0 %)
ENOYR-19	Laskeva (< 0 %)
NP System	Nouseva (> 0 %)
NEDEC8	Laskeva (< 0 %)

ENNUSTE VIIKOLLE 48

SÄHKÖJOHDANNAISET

Lähin kvartaali

Sää jatkuu kuivana ja kylmänä keskiviikkoon asti, jonka jälkeen sää muuttuu normaalia sateisemmaksi ja lämpimämmäksi. Sääennusteen lopussa on kuitenkin merkki mahdollisesta uudesta kylmenemisestä. Nykyisellä ennusteella hydrobalanssi on joka tapauksessa hieman vahvistumassa. Kivihiililauhteen katemarginaalit ovat viime viikon laskusta huolimatta edelleen aiempaa korkeammalla ja jos sateisempi jakso kestää pidempään on mahdollista nähdä lisälaskua. Odotamme lähiuotteiden laskevan sateisemmalla sääennusteella.

Vuosituotteet

Säätöyppien käänteä ja laskevat lähiajan tuotteet antavat lähimmälle vuosituotteelle laskupainetta. Laskeva öljyn hinta antaa laskupainetta hiileen ja lisäksi hiilen hintaa painaa Kiinan vaikea kysyntä kuluvan vuoden tuontikiintiöiden täytyessä. Osakemarkkinoilla tilanne näyttää vaihteeksi rauhoittuneen. Odotamme vuosituotteiden hintojen laskevan polttoaineiden mukana.

SPOT-MARKKINA

Virtaamat ovat selvästi normaalia alempana, mutta kääntyvät torstaina nousuun sään kääntyessä sateiseksi ja lämpimämmäksi. Myös tuulituotanto on alkuvuokolla pohjoismaisesti hyvin matalaa kääntyen keskiviikkona nousuun ja torstaina voi saavuttaa jopa uudet ennätystasot. Samoin kulutus on alkuvuokolla runsasta kylmän sään takia, mutta laskee loppuviikosta. Ringhals 2:n pitäisi palata tuotantoon tiistain ja keskiviikon välisenä yönä. Odotamme systeemihinnan viikkotasolla hieman nousevan ja toteutuvan keskimäärin 51,0 €/MWh tasolla. Suomessa tuulituotanto on tiistaita lukuun ottamatta runsasta. Odotamme viikkotasolla Suomen aluehinnan toteutuvan hyvin lähellä Ruotsin (SE3) hintatasoa, mutta alkuvuikon takia systeemiä korkeampana.

PÄÄSTÖOIKEUS

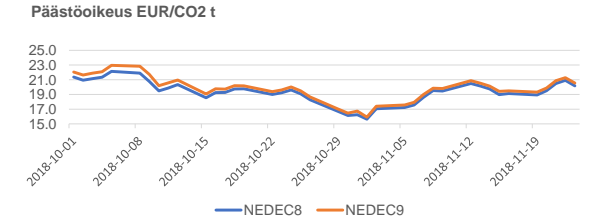
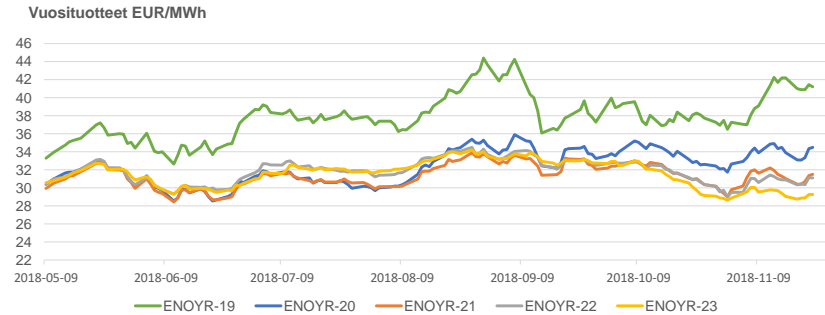
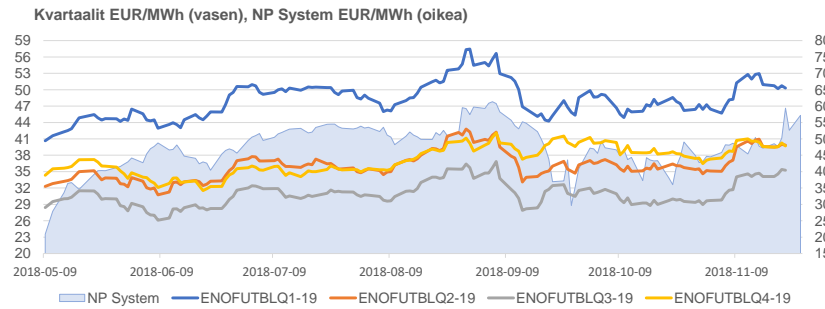
Päästöoikeus on teknisessä kuvassa nouseva. Pitkässä kuvassa tukea markkinalle antaa ensi vuonna alkava markkinavakuusvaranto. Lyhyellä aikavälillä tukea antaa Saksan päästöoikeushuutokauppojen puuttuminen loppuvuoden osalta. Brexit antaa edelleen epävarmuutta, vaikka EU sunnuntaina suunnitelman hyväksyiin. Laskupainetta tuo sään muuttuminen Euroopassa korkeapaineen jälkeen selvästi leudommaksi ja tuulisemmaksi. Myös heikot polttoaineiden hinnat antavat pehmyyttä. Odotamme päästöoikeuden hinnan laskevan, mutta pysyvän viimeaikaisessa vaihteluvälissä.

Markkinasignaalit	spot	Q1-19	YR-19
Hydrologinen tilanne	↑	↑	↑
Sademäärä, ennuste	↓	↓	↓
Lämpötila, ennuste	↑	→	→
Spot	↑	↑	→
Tuotanto ja siirtoyht.	↑	→	→
CO2-päästökauppa	↓	↓	↓
Hiilen hinta	↓	↓	↓
Saksan hintataso	→	→	→
Tekninen analyysi	→	→	→

Tuote	Pvm	Päätös-kurssi	% Muutos	Muutos (EUR)
ENOFUTBLQ1-19	23.11.2018	50.30	-5.0%	-2.65
ENOFUTBLQ2-19	23.11.2018	39.85	-2.7%	-1.10
ENOFUTBLQ3-19	23.11.2018	35.25	1.6%	0.55
ENOFUTBLQ4-19	23.11.2018	39.70	-1.7%	-0.70
ENOYR-19	23.11.2018	41.20	-2.4%	-1.00
ENOYR-20	23.11.2018	34.50	1.8%	0.60
ENOYR-21	23.11.2018	31.50	1.5%	0.47
ENOYR-22	23.11.2018	31.10	0.6%	0.20
ENOYR-23	23.11.2018	29.28	0.8%	0.23
NEDEC8	23.11.2018	20.18	5.5%	1.06
NEDEC9	23.11.2018	20.55	5.4%	1.05

Aluehintaerotuotteiden päätöskurssit	2019	2020	2021	2022
23.11.2018 (€/MWh)				
SYHEL	5.95	5.03	4.88	5.00
SE1-NP System	0.50	-1.15	-1.15	-1.15
SE2 - NP System	0.50	-1.05	-1.15	-1.15
SE3 - NP System	2.05	2.33	2.15	2.15
SE4 - NP System	3.53	3.55	3.55	3.55

Spot-hinnan muutos viikossa	Pvm	Keski-arvo	% Muutos	Muutos (EUR)
Hinta-alue (€/MWh)				
NP System	25.11.2018	50.99	7.7%	3.63
NP Area FI	25.11.2018	52.70	10.6%	5.06
NP Area SE1	25.11.2018	51.14	7.8%	3.71
NP Area SE2	25.11.2018	51.14	7.8%	3.71
NP Area SE3	25.11.2018	52.07	9.8%	4.63
NP Area SE4	25.11.2018	52.07	9.8%	4.63

KOMMENTIT VIIKON 47 KEHITYKSESTÄ

JOHDANNAISET

Lähin kvartaali

Vaikka viime viikko toteutui hyvin kuivana, sääennusteissa nähtiin jo maanantaina merkkejä säätyypin käänteestä sekä normaalia sateisemmaksi että lämpimämmäksi kuun lopulla. Laskupainetta tuli lähtiuotteille myös kivihiililauhdetuotannon katemarginaalien noususta lähes kesän korkeimmalle tasolla, joka mahdollisti selvän korjausliikkeen. Lisäksi polttoainesta öljyn hinta laski viime viikolla reilusti, joka painoi myös hiilen laskuun. Lähtiuotteen hinta jatkoi laskussa myös maanantain jälkeen ja lopulta Q1-19 tuote jäi lähes 3 €/MWh laskuun.

Vuosituotteet

Viime viikolla lähin vuosituote päätyi noin euron laskuun. Jo maanantaina vuosituotteella nähtiin huomattava lasku 41 €/MWh tasolle ennusteissa näkyneen säätyypin muutoksen johdosta. Lasku kuitenkin pysähtyi tähän ja loppuviikon aikana hinta kääntyi viikon sisällä aavistuksen nousuun päästöoikeuden nousun johdosta. Kivihiilen hinta ensi vuoden tuotteella laski alle 84 USD/t tasoon, joka oli matalin noteeraus toukokuun alun jälkeen. Kivihiilen hinnan laskusta huolimatta kivihiililauhdetuotannon katemarginaali jäi viikkotasolla laskuun. Myös pidemmät vuosituotteet laskivat maanantaina huomattavasti, mutta ne korjasivat loppuviikon aikana nousuun ja päätyivät viikkotasolla nousuun. Vuodet 2020 ja 2021 nousivat noin puoli euroa, pidemmät vuodet maltillisemmin.

SPOT

Viime viikolla virtaamat kääntyivät normaalin alapuolelle kuivan ja kylmän sään johdosta. Pohjoismainen tuulituotanto oli alkuvuokolla normaalia runsaampaa, mutta heikkeni huomattavasti torstaista alkaen ja oli melko matalalla myös viikonlopun ajan. Suomessa tuulituotanto oli melko voimakasta torstaita lukuun ottamatta. SYS-hinta päätyi viikkotasolla kylmän ja vähätuulisen sään johdosta selvään nousuun viikonlopun toteututtua lähes 50 €/MWh tasolla sekä torstain 60 €/MWh tasolla. Suomen aluehinta toteutui torstaita lukuun ottamatta SYS-hinnan tuntumassa. Torstaina nähtiin yli 100 €/MWh piikkintunteja, jotka nostivat torstain aluehintaeroa selvästi. Viikkotasolla Suomen aluehinta nousi SYS-hintaa runsaammin, aluehintaero pysyi kuitenkin alle 2 €/MWh tasolla.

PÄÄSTÖOIKEUS

Viime viikolla päästöoikeuden hinta laski maanantaina Euroopan tasolla vaikuttaneen korkeapaineen väistyessä, jonka nähtiin muuttavan sään leudommaksi ja tuulisemmaksi. Maanantain jälkeen päästöoikeuden hinta kääntyi kuitenkin nousuun. Myös Saksassa sähkömarkkina kääntyi maanantain jälkeen nousuun, vaikka polttoainehinnat pysyivät heikkoina. Torstaina päästöoikeuden hinta päätyi viikkotasolla korkeimmilleen lähes 21 €/t tasolle Brexit sopimuksen annettua päästöoikeudelle tukea. Perjantaina aamupäivästä päästöoikeus kävi yli 21 €/t lukemissa, mutta laski lopulta n. 20 €/t tasolle öljyn hinnan laskettua voimakkaasti.

VIKON 48 KEHITYKSEEN VAIKUTTAVAT TAUSTATEKIJÄT

TUOTANTO- JA SIIRTOYHTEYSRAJOITUKSET

Ringhals 2 (904 MW), 30.10.-27.11.2018 vuosihuolto, käytössä 0 MW

FI-EE (1016 MW) vikaantuminen 4.-26.11.2018, käytössä 658 MW

- Pohjoismaisten ydinvoimaloiden käyttöaste on tällä hetkellä 92%
- RU-FI siirron profiili vaihtelee kapasiteettimuista johtuen, keskimäärin tuontia Venäjältä oli viime viikolla 63 % maksimista

SPOT KESKIARVOT JA ALUEHINTAEROT

Hinta-alue (€/MWh)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
NP System	31.20	38.10	29.60	21.00	26.91	29.41	43.18
NP Area FI - NP System	5.50	3.10	6.40	8.70	5.54	3.78	3.01
NP Area SE1 - NP System	0.50	1.10	1.80	0.20	2.04	1.43	0.39
NP Area SE2 - NP System	0.60	1.10	1.80	1.00	2.04	1.43	0.39
NP Area SE3 - NP System	1.10	1.40	2.00	1.00	2.33	1.83	0.65
NP Area SE4 - NP System	3.00	1.80	2.30	1.90	2.62	2.77	2.60

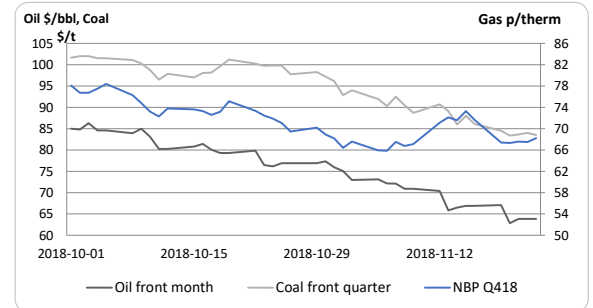
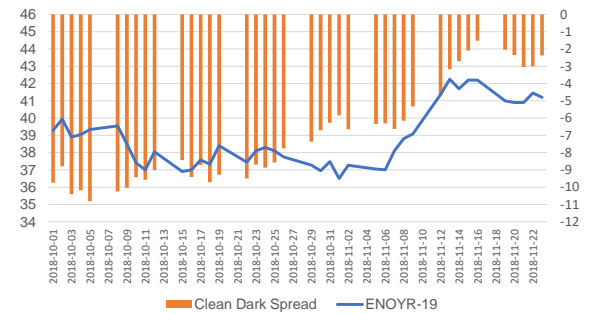
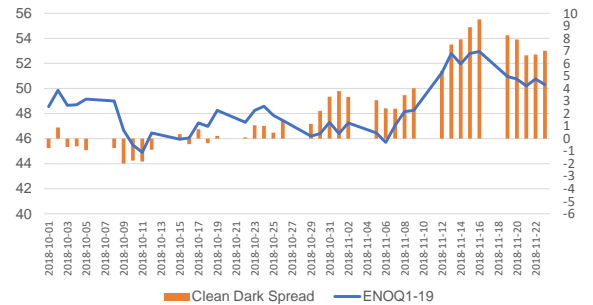
*Keskiarvo ajalta 1.1.2018-26.11.2018.

Indikaattori	ENOFUTBLQ1-19	ENOYR-19
Hiililauhe kustannus	7 %	27 %
Hiilen hinta	0 %	1 %
Maakaasun hinta (NBP)	8 %	28 %
Saksan hintataso	15 %	46 %
Spot	44 %	20 %
Raakaöljy Brent	4 %	2 %
Vesivarantotilanne	58 %	49 %
EUR/USD vaihtokurssi	2 %	10 %
Lämpötila	8 %	5 %
Sademäärä	16 %	13 %

Selite

Ylläolevat arvot kuvaavat eri markkina-ajurien kykyä selittää viimeisen 6 kk aikana tapahtunutta hinnannuutosta. Vaikutus kuvataan prosenttilukuna suhteessa hinnannuutokseen (Selitysaste*). Jokaista muuttajaa verrataan hintaan erikseen. Vaikutuksen voimakkuutta kuvataan väriskaalalla vihreä (vahva), keltainen (kohtalainen), punainen (vähäinen).

Ennustehistoria	47	muutos	46	muutos
ENOFUTBLQ1-19	↘	-5.00 %	↗	9.74 %
ENOYR-19	↘	-2.37 %	↗	7.98 %
NP System	↗	7.65 %	↔	-1.54 %
NEDEC8	↘	5.54 %	↗	-1.75 %

Copyright 2018 Gasum Oy – All rights reserved

Source for data: intStream, Tilastokeskus

Disclaimer: This document is issued by Gasum Oy in jointly by its subsidiaries Gasum Portfolio Services Oy and intStream Oy. The information in this document, which is for private circulation only, was obtained from sources believed to be reliable but its accuracy or completeness cannot be guaranteed. No liability whatsoever is accepted for any direct or consequential loss arising from the use of this document. This document is not intended for the use of private customers. Do not distribute. If you received this from a third party that is not affiliated to Gasum Oy, please let us know. For all inquiries and notifications, contact us at support@intstream.fi.